

Plan Zarządzania Danymi badawczymi w Kolegium Nauk Medycznych UR

Niniejszy Ramowy Plan Zarządzania Danymi opisuje zarządzanie wszystkimi danymi w projektach badawczych przez pracowników Uniwersytetu Rzeszowskiego w dziedzinie nauk o zdrowiu i nauk medycznych.

Pracownicy Kolegium Nauk Medycznych realizujący projekt badawczy (Autorzy badań) zobowiązani są przestrzegania planu zarządzania danymi badawczymi określającego zasady zarządzania danymi w trakcie i po zakończeniu badań, precyzującego rodzaje danych zbieranych, przetwarzanych lub wytwarzanych w trakcie badań, określającego stosowane w odniesieniu do danych metodologie i standardy, a także zasady udostępniania danych i ich długoterminowe przechowanie, zdeponowanie danych badawczych w Repozytorium.

1. Opis danych oraz pozyskiwanie lub ponowne wykorzystanie dostępnych danych

Gromadzone i wykorzystywane są wszystkie rodzaje danych przydatne do prowadzenia badań (dane badawcze). Jako dane badawcze traktuje się materiały pozyskane przez pracowników dla potrzeb prowadzenia badań naukowych, m.in. ankiety, wyniki badań ankietowych, kwestionariusze, wywiady środowiskowe, dane tekstowe, dane z badań grup fokusowych, zdjęcia, pomiary, statystyki, opinie, zbiorcze podsumowania badań, symulacje komputerowe, nagrania dźwiękowe lub filmowe. Oznaczenie i udokumentowanie pochodzenia danych jest obowiązkiem pracownika prowadzącego badania. Pracownik prowadzący badania ustala zakres danych umieszczonych w jednym zbiorze przeznaczonym do deponowania w Repozytorium. Pracownik może udostępniać w Repozytorium zarówno dane surowe (pierwotne), jak i przetworzone.

Nie wprowadza się ograniczeń w ponownym wykorzystaniu pozyskanych danych przez pracownika prowadzącego badania.

2. Dokumentacja i jakość danych

Pracownik prowadzący badania grupuje dane korzystając z metodologii umożliwiającej optymalne ich wykorzystanie. W tym celu dokonuje odpowiedniego doboru nazewnictwa grup materiałów (w tym plików komputerowych oraz katalogów zawierających dane) w sposób umożliwiający łatwe odnalezienie poszukiwanych danych i ich odczytanie oraz efektywne wykorzystanie.

Przechowywaniu podlegają dane badawcze (pliki graficzne, tekstowe, binarne, bazy danych) wykorzystane w procesie przygotowania publikacji i wniosków patentowych. Typ danych dostosowany jest do specyfiki procesów badawczych.

3. Standardy i metadane

Wszystkie dane badawcze są przygotowywane zgodnie ze standardami obowiązującymi w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu.

Aparatura badawcza wykorzystywana do uzyskania danych jest regularnie serwisowana i kalibrowana.

Pliki wynikowe są nazywane w sposób czytelny, pozwalający na jednoznaczną identyfikację.

Plikom wynikowym towarzyszą pliki dokumentacyjne, które szczegółowo opisują:

- procedury eksperymentalne, symulacyjne lub obliczeniowe;
- warunki eksperymentu lub symulacji;
- hierarchie katalogów zawierających dane;
- konwencje nazewnictwa plików.

Autor danych zdeponowanych oświadcza, że dane zdeponowane są prawdziwe, nie sfałszowane i nie sfabrykowane.

4. Wymogi prawne, kodeksy postępowania

Jeżeli z pozyskiwaniem danych związane jest przetwarzanie danych osobowych pracownik zobowiązany jest stosować obowiązujące regulacje prawne w zakresie ich ochrony, w tym uzyskać świadomą zgodę uczestników na utrwalanie i udostępnianie ich danych osobowych. Pracownik prowadzący badania naukowe zobowiązany jest stosować przepisy prawa związane z zapewnieniem bezpieczeństwa informacji, obowiązujące na Uniwersytecie Rzeszowskim.

Pracownik powinien anonimizować lub pseudonimizować dane, a także rozważyć szyfrowanie danych, uwzględniając, że klucz do szyfru musi być przechowywany w innym miejscu niż same dane. Przed udostępnieniem danych Autor deponujący dane badawcze w Repozytorium zobowiązany jest usunąć informacje umożliwiające identyfikację osób lub zataić tożsamość uczestników (np. za pomocą pseudonimizacji).

W przypadku wątpliwości co do stosowania, bądź właściwego zachowania zapewniającego właściwe bezpieczeństwo informacji pracownik powinien zwrócić się o pomoc do Inspektora Ochrony Danych Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Pracownik prowadzący badania zobowiązany jest zapewnić zgodność pozyskiwania i wytwarzania danych z przepisami regulującymi prawa własności intelektualnej, w tym z *Regulaminem zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych obowiązującym na Uniwersytecie Rzeszowskim* oraz zobowiązany jest wskazać właścicieli praw autorskich i praw własności intelektualnej do wszelkich pozyskiwanych i wytwarzanych danych, a także odpowiednich licencji.

Autor badań wskazuje także ewentualne licencje dla udostępnianych danych badawczych. Ponadto określa, czy istnieją jakiegokolwiek ograniczenia prawne dotyczące ponownego wykorzystania danych pochodzących od osób trzecich oraz czy ma to wpływ na prawa własności intelektualnej.

5. Etyczne i prawne aspekty udostępniania danych badawczych.

Udostępnione dane badawcze nie pozostają w konflikcie z istniejącymi bazami danych i prawami współautorów publikacji. W przypadku badań wieloautorskich udostępniana jest tylko ta część wyników, która powstała z wykorzystaniem zasobów badawczych UR. Udostępnienie pozostałej części wymaga zgody współautorów/institucji posiadających do nich prawa autorskie.

Udostępnianie wyników badań medycznych pozyskiwanych m.in. za zgodą Komisji Bioetyki wymaga zachowania anonimowości osób badanych zgodnie z rozporządzeniem o ochronie danych osobowych.

6. Udostępnianie i długotrwałe przechowywanie danych

W planie zarządzania danymi Autor uwzględnia miejsce przechowywania danych. Pracownik wskazuje od kiedy i w jaki sposób będą udostępniane dane z projektu oraz czy istnieją ograniczenia i zakazy dotyczące ich udostępniania. Dane należy udostępnić najpóźniej w momencie publikacji wyników badań. Selekcji danych przekazywanych do repozytorium dokonuje pracownik. Należy również wskazać oczekiwaną datę udostępnienia i określić, czy ulegnie ono opóźnieniu lub ograniczeniu np. w celu publikacji, ochrony własności intelektualnej, czy ubiegania się o patenty.

Dane podlegają udostępnieniu w Repozytorium UR, repozytorium zapewnia przechowywanie zdeponowanych danych na serwerach uniwersyteckich. Bezpieczeństwo danych jest zapewnione poprzez wykonywanie regularnych kopii roboczych.

Dostęp do danych zgromadzonych w Repozytorium w formie cyfrowej gwarantowany jest przez Internet za pomocą ogólnodostępnych przeglądarek, w tym istnieje możliwość pobrania danych. Dane zgromadzone w formie analogowej lub papierowej, które nie zostały zdigitalizowane są dostępne po uprzednim zgłoszeniu

wniosku do Biura Prorektora, pracownik Biura uzgadnia z wnioskodawcą termin udostępnienia danych i formę skorzystania z nich.

Zapewnienie dostępu do danych badawczych polega na ich udostępnieniu oraz opisaniu. Ponowne użycie danych badawczych będzie zapewnione poprzez zastosowanie unikalnego i trwale przypisanego identyfikatora. Trwały identyfikator, w postaci DOI, zostanie nadany w momencie zdeponowania danych przez Autora (nadane zostaną dwa numery DOI: jeden dla wersji i drugi dla koncepcji). Numer DOI dla koncepcji będzie służył powiązaniu kolejnych wersji danych badawczych.

7. Zadania związane z zarządzaniem danymi oraz zasoby

Ewentualne koszty niezbędne do przygotowania danych do przechowywania ponosi Autor badań. Przechowywanie i udostępnienia danych odbywa się w oparciu o zasoby materialne i na koszt Kolegium